

jeg tror aldeles ikke, at Befolkningen vil være betrygget i saa Henseende. Jeg tror, at Rigsdagen og ikke mindst dette Ting fremfor nogen anden Institution her vil have Wit for og Interesse for Udviklingen af disse Sager. Den højtærede Minister sagde, at jeg ikke har Ret til at paastaa, at Regeringen ikke kan give Koncession paa Jærnbaneanlæg. Ja, jeg skal gerne gøre Ministeren den Indrømmelse, at han naturligvis kan give Koncession, naar der ikke dermed er forbundet nogen som helst Art af Begunstigelse, men jeg tænker, at den ærede Minister ikke faar mange Begøring angaaende Koncession, hvortil der ikke er knyttet et eller andet Ønske om Penge eller en anden Begunstigelse, saa denne Ret, den ærede Minister mener at have, er vel i Realiteten værdiløs for Jærnbanevesenets Udvikling. Den højtærede Minister kom med en Udtalelse, som jeg hørte med nogen Betænkelse, og jeg vilde ønske, at den ikke havde den Betydning, som jeg i alt Fald i Øjeblikket har noget Indtrykket af. Den ærede Minister sagde saadan, at hvis nu dette Forslag ikke blev til noget, saa sit vi jo se, om der blev noget af Jærnbaneudviklingen, og den ærede Minister troede, at Udgiften til Anlæg af private Baner, vilde blive noget formindsket. Dette ligner noget en Trusel. Det ser ud, som om den ærede Minister vil sige til dette Ting og særlig til de Medlemmer af dette Ting, som have Jærnbaneinteresser — og der er jo mange i dette Ting, som have Jærnbaneinteresser —: Ja, hvis I nu ikke give mig det Forslag, jeg ønsker, hvis I ikke give Administrationen den Raadighed, Rigsdagen hidtil har haft, og hvis I ikke give Regeringen Lov til paa egen Haand, at vi maa have Ret til at optage Statslaan, saa kunne I skyde en hvid Pind efter eders Jærnbaner. Jeg vil ikke paastaa, at den ærede Minister har ment dette, og navnlig har ment det i en saa skarp Form, men jeg maa dog gøre opmærksom paa, at denne Øtring af Ministeren nærmere sig noget til en Trusel, og jeg synes ikke, at det kan høre til en saglig Behandling af Jærnbane spørgsmål. Hvis det skulde ske, som den ærede Minister sagde, at Udgiften til private Baner bliver formindsket, hvis han ikke faar sit Lovforslag, saa tror jeg, at det i en meget væsentlig Grad vil være Ministerens Ansvar. Jeg tror ikke, at dette Ting vil være villigt til at fremme Jærnbaneplaner, og jeg antager heller ikke, at det andet Ting vil modsætte sig det, hvis vi kunde opnaa noget som helst i Retning af fast, bestemt Tilskud, om det nu skal være $\frac{1}{4}$ eller $\frac{2}{5}$ — jeg sætter mest Pris paa

det største Tilskud — kunde vi blive enige med Ministeren derom, saa tror jeg, at der vilde være megen Villighed her i Rigsdagen til at fremme Jærnbaneudviklingen, og hvis denne Udvikling ikke bliver fremmet, tror jeg, at Ansvar fortrinsvis vil ligge hos den ærede Minister selv. — Jeg skal gøre et Par enkelte Bemærkninger til ærede Medlemmer, først til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Scharling). Jeg kan i det væsentlige slutte mig til, hvad der fremkom fra den sidste ærede Tale. Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds har en aparte Stilling til Udviklingen af vore Jærnbane forhold. Jeg tør ikke sige, at det ligger i, at det ærede Medlem er Københavner og Københavns Repræsentant, men det gør dog alligevel, maa det ærede Medlem tro, et ejendommeligt Indtryk paa de andre Repræsentanter omkring fra Landet, at naar der er Tale om Udviklingen af Samfærdselsmidlerne og andre Ting ude i Landet, saa ere de Herrer altid meget betænkkelige, men jeg har ikke sporet i samme Grad denne Betænkelse hos de ærede Medlemmer, naar det drejede sig om Udgifter til københavnske Forhold, til forhøjede Embedslønninger o. s. v., saa holder det ærede Medlem ikke saa stærkt paa Saaget som, naar vi komme udenfor de københavnske Anliggender. Jeg er tilhøjelig til at tro, at det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds og andre ærede Medlemmer fra Hovedstaden ikke ville være slet saa betænkkelige for Statskassen, naar vi komme til den store Plan om Udviklingen af Jærnbane forholdene her i København. Ærede Medlemmer her fra København kunne sagtens tale om Sparommelighed i Jærnbanesager. Det er jo nu en Gang Praksis, at Hovedstaden slet intet bidrager til Samfærdselsmidlerne. Jeg synes ikke, at det er retfærdigt; det forekommer mig, at Hovedstaden har saa uhyre Fordele deraf fremfor det øvrige Land, at al Rimelighed vil tale for, at Hovedstaden yder et ret skæffeligt Bidrag, hvis den ønsker sine Jærnbanesager udviklede mere end hidtil. Men vi savne jo i Reglen Talsmænd for den Ansøvelse fra København; naar det drejer sig om Landet uden for, ere de Herrer overordentlig sparsommelige. Jeg kan ikke tro, at det er den allerbedste Statsøkonomi, at man holder Haanden paa Kassen, naar det drejer sig om at udvikle Landets materielle Velfærd, men derimod er gaaet til med rund Haand at strø ud, naar det drejer sig om uproductive Formaal. Den Statsøkonomi har jeg ikke nogen overdreven høj Agtelse for. — Der var en æret Tale, som vakte megen Interesse, og jeg kan sige